

نقش میانجی گری راهبردهای تنظیم هیجان بین شدت درد و کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به اختلال درد مزمن

الهام عربی^۱، *معصومه باقری^۲

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه تهران، تهران، ایران، ۲. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

(تاریخ وصول: ۹۴/۰۸/۲۳ – تاریخ پذیرش: ۹۶/۰۲/۲۰)

The mediating role of emotion regulation strategies on the relationship between pain intensity and quality of life in patients with chronic pain disorder

Elham Arabi¹, *Masume Bagheri²

1. M.A. in Clinical Psychology, Tehran University, Tehran, Iran, 2. M.A. in Clinical Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran

(Received: Nov. 14, 2015 - Accepted: May. 10, 2017)

Abstract

چکیده

Introduction: Evidence suggests that emotion regulation plays a key role in pain disorders long-term compatibility. The present study was carried out to examine the mediating role of emotion regulation strategies on the relationship between pain intensity and quality of life (QOL). **Method:** In this study, one hundred and twenty patients with chronic pain (32 males, 88 females) were asked to complete the short form of quality of life Questionnaires (SF-36), Emotion Regulation Questionnaires, and Multidimensional pain Questionnaires. The data were analyzed using correlation coefficient, regression analysis, and path analysis. **Results:** It was shown that reappraisal had significantly negative association with pain intensity and positive association with quality of life and suppression had significantly positive association with pain intensity and negative association with quality of life. Also, pain intensity was negatively correlated with quality of life. Furthermore, results showed that emotion regulation strategies played a mediating role on the relationship between pain intensity and QOL. **Conclusion:** Despite the direct and negative relation between pain intensity and QOL, variability of pain intensity determined indirectly the level of quality of life in patients with chronic pain by mediating emotion regulation strategies.

Keywords: Chronic Pain, Emotion Regulation Strategies, Pain Intensity, Quality of Life.

مقدمه: شواهد نشان می‌دهند که تنظیم هیجان نقش کلیدی در سازگاری طولانی مدت با اختلال درد ایفا می‌کند. پژوهش حاضر جهت بررسی نقش میانجی گری راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین شدت درد و کیفیت زندگی انجام شد. روش: در این مطالعه، از ۱۲۰ بیمار مبتلا به اختلال درد مزمن (۳۲ مرد و ۸۸ زن) در خواست شد که فرم کوتاه مقیاس کیفیت زندگی، راهبردهای تنظیم هیجان و پرسشنامه چند بعدی درد را تکمیل کنند. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی، تحلیل رگرسیون و تحلیل مسیر استفاده شد. یافته‌ها: نتایج نشان داد راهبرد ارزیابی مجدد هیجان به طور معناداری با شدت درد رابطه منفی و با کیفیت زندگی رابطه مثبت دارد و راهبرد سرکوب هیجان به طور معناداری با شدت درد رابطه مثبت و با کیفیت زندگی رابطه منفی دارد؛ شدت درد و کیفیت زندگی نیز با هم رابطه منفی معنادار داشتند؛ به علاوه، نتایج نشان داد که راهبردهای تنظیم هیجان در ارتباط بین شدت درد و کیفیت زندگی نقش میانجی ایفا می‌کنند.

نتیجه گیری: با وجود رابطه منفی و مستقیم شدت درد و کیفیت زندگی، با میانجی گری دو راهبرد عمدۀ تنظیم هیجان، تغییرات شدت درد به طور غیرمستقیم سطح کیفیت زندگی را در بیماران مبتلا به اختلال درد تعیین می‌کند.

واژگان کلیدی: درد مزمن، راهبردهای تنظیم هیجان، کیفیت زندگی.

مقدمه

انجمن جهانی مطالعه‌ی درد (IASP، ۱۹۸۶) کوشیده است تا ملاک زمانی یکسانی را برای مزمن پنداشتن درد ارائه نماید. براساس توصیه‌های این انجمن در فعالیت‌های بالینی و به هنگام سروکار داشتن با دردهای غیر سرطانی، انتخاب مقطع زمانی ۳ ماه برای تفکیک بین درد حاد و درد مزمن مناسب است ولی برای مقاصد پژوهشی، بهتر است مقطع زمانی ۶ ماه به عنوان ملاک تشخیص درد مزمن در نظر گرفته شود.

یکی از مفاهیم بسیار مهم در مبتلایان به بیماری مزمن، کیفیت زندگی^۸ است. بیماری‌های مزمن از جمله درد مزمن، اثرات نامطلوبی بر عملکرد فیزیکی، روانی، اجتماعی و به طور کلی کیفیت زندگی بیمار مبتلا دارد (امیریان و جلالی، ۱۳۹۲). اگرچه در این مورد که کیفیت زندگی یک سازه‌ی چند بعدی و پیچیده است و بر اساس ارزیابی بیمار از وضعیت خودش در حیطه‌های جسمانی، روان شناختی و اجتماعی، تعیین می‌شود، یک توافق همگانی در بین پژوهشگران وجود دارد، ولی در تعاریف نظری و عملیاتی و تعیین حوزه‌های اختصاصی آن توافقی وجود ندارد (مک آلیندن و اویی، ۲۰۰۶^۹).

به طور کلی، این امر پذیرفته شده است که درد، تأثیر منفی بر کیفیت زندگی می‌گذارد. نتایج پژوهش ورسیگینا، امبروزاتیس و اسپاکالوسکاس^{۱۰} (۲۰۰۷) نشان داد افراد مبتلا به کمر درد در تمام حوزه‌های کیفیت زندگی (که شامل عملکرد جسمانی، نقش جسمی (محدویت نقش ناشی از مشکلات جسمانی) و درد جسمانی، سلامت عمومی، سرزندگی، عملکرد اجتماعی، نقش هیجانی و سلامت روان می‌شود) نسبت به گروه سالم نمرات پایین‌تری کسب کردند. طبق تحقیقی که توسط

8. Quality of Life

9. Mc Alinden & Oei

10. Verečiagina, Ambrozaitis & Špakauskas

انجمن جهانی مطالعه‌ی درد (IASP، ۱۹۸۶)، "تجربه‌ی حسی و هیجانی ناخوشایند همراه با آسیب واقعی یا بالقوه‌ی بافتی یا توصیف شده بر حسب چنین آسیبی را "درد معرفی کرده است. براساس این تعریف، درد همواره تجربه‌ای ذهنی است؛ بنابراین پژوهش‌هایی که درباره‌ی مدت، شدت، ماهیت و دیگر ویژگی‌های درد چون مستمر بودن و عود کننده بودن آن صورت می‌گیرد، به ناچار بر روش‌های خود گزارشی استوار است (نیکولاس^۱ و اصغری، ۲۰۰۱). درد مزمن به درد مقاوم به درمانی اطلاق می‌شود که فراتر از دوره‌ای که برای بهبودی آن انتظار می‌رود، طول کشیده باشد (بنیکا^۲، ۱۹۵۳). باتوجه به این تعریف، درد مزمن، دردی است که به طول انجامیده است.

بررسی مطالعاتی که با هدف تعیین میزان شیوع درد مزمن انجام شده است، نشان می‌دهد که پژوهشگران ملاک‌های زمانی متفاوتی را برای مزمن انگاشتن درد بکار گرفته‌اند. برای مثال برخی از مطالعات، دردی را که بیش از یک ماه طول کشیده است مزمن به حساب آورده‌اند (مگنی، کالدیرون، ریگاتی-لاچینی و مرسکی^۳، ۱۹۹۰، ۱۹۹۲) و مطالعات دیگر دردی را که بیش از ۳ ماه طول کشیده است، مزمن معرفی کرده‌اند (الرتsson، لدن و روزنبرگ^۴، ۱۹۹۳؛ بلث^۵، ۲۰۰۱). این در حالی است که پژوهش‌های دیگر دردی را که بیش از ۶ ماه طول کشیده است، مزمن به حساب آورده‌اند (بلک^۶، ۱۹۷۵؛ برات برگ، تورسولوند و ویکمن^۷، ۱۹۸۹).

1. Nicholas

2. Bonica

3. Magni, Caldierion, Rigatti – luchini & Merskey

4. Ejlertsson, Leden & Rosenberge

5. Blyth

6. Black

7. Brattberg g, Thorslund & Wikman

می شود، تمیز قائل می شوند. ارزیابی مجدد^۷ یک راهبرد پیش از رخداد حادثه است که باعث تعبیر و تفسیر موقعیت به نحوی می شود که پاسخهای هیجانی را کاهش می دهنند. ارزیابی مجدد می تواند تجارب هیجانی منفی را تعديل کند و باعث عملکرد بین فردی موفق شود؛ سرکوب^۸ یک راهبرد متمرکز بر پاسخ است، بعد از اینکه هیجان تولید و شناسایی شد، ابراز هیجان را سرکوب می کند (مارکوین^۹، ۲۰۱۱).

فرض شایع در تحقیقات بالینی این است که ارزیابی مجدد یک راهبرد تنظیم هیجان موفق و سالم است، در حالی که سرکوب هیجان در تضاد با ارزیابی مجدد یک راهبرد تنظیمی ناسالم و غیر مفید است و نتایج نامطلوبی دارد (میر، اسمیتس، گیسبرچت و مرک الباخ^{۱۰}، ۲۰۱۲؛ لروی، کریستف، پنل، کلیسانت و آنتونی^{۱۱}؛ برامز، بچر، بودن^{۱۲} و گراس، ۲۰۱۲). استفاده مکرر از برخی راهبردها (مانند سرکوبی افکار، نشخوار فکری و فاجعه سازی) و استفاده کمتر از راهبردهای دیگر (مانند، ارزیابی مجدد، خود افسایی) با سطوح علاطم افسردگی و اضطراب ارتباط دارد (کمپیل-سیلز، بارلو، براون و هافمن^{۱۳}؛ ۲۰۰۶؛ گارنفسکی و کراییج^{۱۴}؛ ۲۰۰۶؛ گارنفسکی و کراییج، ۲۰۰۷؛ گراس و جان، ۲۰۰۳).

اینکه چگونه افراد هیجاناتشان را تنظیم کنند باشد درد و سازگاریشان مرتبط است (گن، لیندن،

یاماگیشی، موریتا، میاشیتا، ایگاراشی، آکی یاما و آکی زوکی^{۱۵} (۲۰۱۲) انجام شد شدت درد ارتباط معنادار و متوجه با نمره ی کلی کیفیت زندگی داشت و درد شدیدتر با کیفیت زندگی پایین تر مرتبط بود (برج، ۲۰۱۱).

در ادبیات پژوهش به راحتی می توان در مورد ارتباط بیماری مزمن درد و کیفیت زندگی به طور مستقل بحث کرد ولی برای ارتباط متقابل بین آن ها می توان واسطه هایی فرض کرد. عوامل روانی- اجتماعی متعددی می تواند بر شدت درد تأثیر گذارد. با این حال، به نظر می رسد نظم بخشی هیجانی^{۱۶} جایگاه ویژه ای داشته باشد، چرا که بسیاری از پژوهش ها همسو با هم نشان داده اند که نظم بخشی هیجانی و مؤلفه های آن به طور مستقیم شدت، فراوانی و طول دوره ای ادراک درد را تحت تأثیر قرار می دهد (همیلتون، زاترا و رایش^{۱۷}، ۲۰۰۷؛ کیف، لاملی، اندرسون، لینچ و کارسون^{۱۸}، ۲۰۰۱).

نظم جویی هیجانی و مدیریت آنها، مجموعه ای از فرایندهایی است که واکنشهای هیجانی فرد را کنترل و ارزیابی می کنند و یا حتی در صورت لزوم تغییر می دهنند تا فرد در راستای دستیابی به اهدافش عملکرد مناسبی داشته باشد.

مدل فرایندی گراس و جان^{۱۹} بر ویژگی های زمانی تنظیم هیجانی تأکید می کند که بین راهبردهای متمرکز بر پیشاپنداش (پیش از رخداد حادثه) که منجر به تجربه ی هیجان واقعی می شود و راهبردهای متمرکز بر پاسخ که در پاسخ به تجربه ی هیجان به کار برده

7. Reappraisal

8 . Suppression

9 . Marroquín

10 . Meyer, Smeets, Giesbrecht & Merckelbach

11 . Leroy, Christophe, Penel, Clisant & Antoine

12 . Braams, Blechert & Boden

13 . Campbell-Sills, Barlow, Brown & Hofman

14 . Garnefski & Kraaij

1 . Yamagishi, Morita, Miyashita, Igarashi, Akiyama & Akizuki

2. Borge

3 . Emotion Regulation

4 . Hamilton, Zautra & Reich

5. Keefe, Lumley, Anderson, Lynch & Carson

6 . Gross & John

درد عاطفی و درد حسی کمتری گزارش کردند. کنلی و همکاران (۲۰۰۷) با استفاده از یک طرح پژوهشی آینده نگر (با استفاده از تحلیل رگرسیون) بر روی مبتلایان به اختلال درد مزمن دریافتند که نظم-بخشی هیجانی سازگارانه یک متغیر پیش‌بین عمدۀ برای ادراک کمتر درد است.

گیلیام، برنز، کوآرتانا^۶ و همکاران (۲۰۱۰) که در صدد آزمون مدل ارزیابی-نظم‌بخشی هیجانی در پاسخ به درد حاد بودند، تأثیر فاجعه‌سازی و سرکوبی به عنوان یک راهبرد نظم‌بخشی هیجانی را با استفاده از یک تکلیف ۴ دقیقه‌ای درد ایسکمیک^۷ با ۲ دقیقه دوره بهبودی در ۹۷ آزمودنی سالم و بهنجار بررسی کردند. نتایج تحلیل‌ها نشان داد افرادی که نمرات بالاتری در زیر مقیاس‌های نشخوار ذهنی و درمان‌گی مقیاس فاجعه‌سازی درد کسب کردند و بیشتر مستعد سرکوب افکار و هیجانات ناخواسته بودند در دوره بهبود درد بیشتری را ادراک می‌کردند. این نتایج نشان می‌دهد افرادی که درد خود را فاجعه‌سازی می‌کنند و تلاش می‌کنند تا شدت درد جسمانی و رنج روانی خود را با تدایر ناسازگارانه‌ی نظم‌بخشی هیجانی، مانند سرکوبی، تنظیم کنند، درد را برای مدتی طولانی و با شدتی بیشتر ادراک می‌کنند. بنابراین، می‌توان نظم‌بخشی هیجانی را به عنوان متغیری کلیدی در سازگاری دراز مدت با درد در نظر گرفت.

در ایران تحقیقات اندکی در مورد کیفیت زندگی افراد مبتلا به درد انجام شده است. از آن جایی که شیوع درد مزمن بالاست و کیفیت زندگی این بیماران عموماً پایین است، بررسی نقش متغیرهای میانجی مؤثر در این رابطه می‌تواند بهبود کیفیت زندگی این بیماران کمک کند. آنچه از نتایج مجموعه

لاملی، بیلزما و میدن دوربپ^۱ (۲۰۱۲)، در تحقیقی که توسط ماسدو و استیو^۲ (۲۰۰۷) انجام شد نقش سرکوب در افزایش درد تأیید شد. در این مطالعه، آزمودنی‌های گروه سرکوب (سرکوب هیجانات، افکار و حس بدئی) در مقایسه با گروه پذیرش و راهبردهای انطباقی، همزمان تحمل کمتر و درد بیشتری داشتند. از سوی دیگر، ارزیابی مجدد با کاهش شدت درد مرتبط است (کنلی، کیف، افلک، لاملی، اندرسون و واترز^۳، ۲۰۰۷).

همیلتون، زاترا و رایش (۲۰۰۷) در پژوهش خود ارتباط بین نظم‌بخشی هیجانی، شدت هیجانی و پاسخ عاطفی مبتلایان به رماتیسم مفصلی را بررسی کردند. نتایج نشان دادند که تغییر در میزان پاسخ به درد تحت تأثیر هم نظم‌بخشی هیجانی و هم شدت هیجانی است. به عبارت دیگر، افرادی که توانایی نظم‌بخشی هیجانی کمتر و شدت هیجانی بالاتری دارند، در لحظاتی که درد شدیدی تجربه می‌کنند پاسخ‌های عاطفی بدتری بروز می‌دهند.

رویز- آراندا، سالگورو و فرناندز- بروکال^۴ (۲۰۰۹) در پژوهش خود به منظور بررسی نقش نظم‌بخشی هیجانی در ادراک درد، با استفاده از یک طرح پژوهشی آزمایشی به مقایسه ادراک درد در دو گروه از زنان، زنان با توانایی نظم‌بخشی هیجانی بالا و زنان با توانایی نظم‌بخشی هیجانی پائین، با استفاده از مداخله الگوی آزمایشی سرما- فشار^۵ پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد زنانی که توانایی نظم‌بخشی هیجانی بالاتری داشتند نسبت به زنانی که توانایی نظم‌بخشی هیجانی پائین‌تری داشتند، قبل از مداخله وضعیت عاطفی مطلوب‌تری داشتند، در حين مداخله درد کم‌تری تجربه کردند و پس از مداخله

1 . Geenen, Linden, Bijlsma & Middendorp

2. Masedo & Esteve

3 . Connelly, Keefe, Affleck & Waters

4 . Ruiz-Aranda , Salguero & Fernandez-Berrocal

5 . Cold-pressor Experimental Paradigm

6. Gilliam, Burns & Quartana
7. Ischemic pain task

متخصص، عدم ابتلای همزمان به یک بیماری جسمی جدی و وخیم مانند بیماری‌های قلبی و مولتیپل اسکلروزیس، و تمایل بیمار برای شرکت در پژوهش.

ابزار

(۱) پرسشنامه‌ی تنظیم هیجان: به منظور بررسی متغیر تنظیم هیجانی از پرسشنامه‌ی تنظیم هیجانی گراس و جان (۲۰۰۳) استفاده شد. این پرسشنامه مشتمل بر دو زیر مقیاس ارزیابی مجدد و سرکوب هیجان می‌باشد، شامل ۶ آیتم برای ارزیابی مجدد و ۴ آیتم برای سرکوب. گراس و جان (۲۰۰۳) روایی همگرای این پرسشنامه را با بررسی ارتباط آن با چهار سازه موافقیت تنظیم هیجانی ادرارک شده، سبک مقابله‌ای، مدیریت خلق، و غیرقابل اعتماد بودن مورد بررسی قرار دادند. همچنین روایی واگرای آن را با بررسی ارتباط آن با ابعاد پنج عامل بزرگ شخصیت، کنترل تکانه، توانایی شناختی و مطلوبیت اجتماعی بررسی کردند. به علاوه این مقیاس دارای پایایی درونی ۰/۷۳ و پایایی بازآزمایی ۰/۶۹ می‌باشد که نشان دهنده‌ی پایایی قابل قبول آن می‌باشد (گراس و جان ۲۰۰۳؛ به نقل از حسینی، ۱۳۸۹).

(۲) پرسشنامه‌ی شدت درد: در این پژوهش برای اندازه‌گیری شدت درد از پرسشنامه‌ی چند وجهی درد استفاده شد. این خرده مقیاس شامل ۳ عبارت می‌باشد و نمره‌ی فرد می‌تواند بین صفر تا شش تغییر کند. نمره‌ی بالاتر در این مقیاس به منزله‌ی درد شدیدتر است. اعتیار و پایایی خرده مقیاس‌های پرسشنامه‌ی چند وجهی درد از جمله خرده مقیاس شدت درد را در بیماران مبتلا به درد مزمن وارسی و تأیید قرار داده‌اند. در مطالعه‌ای با نمونه‌ای از ۲۳۱ بیمار ایرانی درد مزمن، ضریب الفای کرونباخ خرده مقیاس‌های ابزار بین ۰/۷۷ تا ۰/۹۹ و میانگین ضرایب همبستگی بین

تحقیقات فوق استنباط می‌شود، این است که افراد مبتلا به اختلال درد از نظر به کارگیری راهبردهای تنظیم هیجان با افراد بهنجار متفاوت هستند. از این رو، بررسی نقش راهبردهای تنظیم هیجان به عنوان متغیر میانجی در تعديل یا تشديد درد و به تع آن تغییر سطح کیفی زندگی افراد مبتلا به اختلال درد ضروری به نظر می‌رسد. به علاوه، راهکار دارو درمانی همیشه تسکین کامل یا کافی درد را برای بیماران فراهم نمی‌سازند (اسمیت^۱، نیکلسن^۲ و بنکس^۳ ۲۰۱۰) و این امر، به کارگیری روش‌های غیر دارویی در قالب مکمل‌های درمانی را بیش از پیش آشکار می‌سازد و از سویی دیگر به کارگیری چنین راهبردهایی بیماران را قادر می‌سازد تا در مراقبت و درمان خود نقش فعالی داشته باشند و به کنترل مؤثرتر بیماری می‌انجامد. لذا لزوم پاسخ به این پرسش احساس می‌شود که آیا راهبردهای تنظیم هیجان می‌توانند در رابطه بین شدت درد و کیفیت زندگی نقش میانجی داشته باشند؟

روش

طرح پژوهش حاضر، توصیفی- همبستگی است. جامعه آماری، همه بیماران مبتلا به درد مزمن مراجعه کننده به بیمارستان‌ها و کلینیک‌های درد در شهر شیراز در سال ۹۲ بودند. نمونه پژوهش حدود ۱۲۰ نفر از مراجعه کنندگان به این مراکز بودند که به شیوه هدفمند با توجه به معیارهای ورود و خروج و پس از اخذ رضایت بیماران انتخاب شدند.

معیارهای ورود به پژوهش عبارت بودند از: سن بین ۱۸ تا ۶۵، سابقه‌ی درد حداقل ۳ ماه و به صورت هر روزه، تشخیص درد مزمن براساس تشخیص پزشک

1. Smith
2. Nicholson
3. Banks

مقیاس درد بدنی حذف شد. آلفای کرونباخ این پرسشنامه در مطاله‌ی کنونی ۰/۸۲ گزارش شد. این پرسشنامه در ایران توسط متظری و همکاران (۲۰۰۵) هنجاریابی شده و جهت ارزشیابی نتایج بلندمدت تأثیر برنامه‌ی آموزشی بر کیفیت زندگی بیماران استفاده شده است. ضریب همبستگی بدست آمده از آزمون مجدد (با فاصله‌ی ۱۴ روز) برای این پرسشنامه در پژوهش حاضر، $=0/76$ بود (به نقل از پور نقاش تهرانی، ۱۳۹۱).

جهت بررسی رابطه بین متغیرها از همبستگی پرسون و تحلیل رگرسیون و برای بررسی نقش واسطه‌ای متغیرها از روش تحلیل مسیر استفاده شد.

در بخشی از نتایج ضرایب همبستگی پرسون بین متغیرهای پژوهش به دست آمد. بر این اساس، همبستگی بین راهبردهای تنظیم هیجان با شدت درد و کیفیت زندگی معنادار است.

به طور جزئی تر، ضریب همبستگی شدت درد با راهبرد ارزیابی مجدد ($p < 0/01$) و با راهبرد سرکوب ($p < 0/01$) به دست آمد. به علاوه، ضریب همبستگی کیفیت زندگی با راهبرد ارزیابی مجدد ($p < 0/0001$) و با راهبرد سرکوب ($p < 0/0001$) به دست آمد. همچنین شدت درد با کیفیت زندگی رابطه‌ی منفی معنادار ($p < 0/01$) دارد.

ماده‌ای هر خرده مقیاس بین ۰/۲۵ تا ۰/۴۰ متغیر بود؛ لذا تمام خرده مقیاس‌های این ابزار دارای پایایی مطلوبی است. اعتبار افتراقی و اعتبار ملائکی این خرده مقیاس مورد وارسی و تأیید قرار گرفته است (مسگریان و همکاران، ۱۳۹۰).

(۳) فرم کوتاه پرسشنامه‌ی کیفیت زندگی (SF-۳۶): کیفیت زندگی با استفاده از این پرسشنامه که یک مقیاس معتبر و قابل اعتماد جهت سنجش کیفیت زندگی می‌باشد، مورد ارزیابی قرار گرفته است. این پرسشنامه ۸ بعد را مورد سنجش قرار می‌دهد که این ابعاد عبارتند از: عملکرد جسمانی، درد بدنی، سلامت عمومی، نیروی حیات، محدودیت نقش جسمانی، عملکرد اجتماعی، سلامت روانی و محدودیت نقش روانی. البته در این پژوهش زیر

یافته‌ها

از مجموع ۱۲۰ نفر شرکت کننده، ۲۶/۷ درصد مرد و ۷۳/۳ درصد زن بودند.

بیشترین میزان شرکت‌کنندگان، افراد مبتلا به کمر درد مزمن بودند (۴۸/۳ درصد). ۳۲/۵ درصد افراد مبتلا به درد مزمن فوقانی و ۱۹/۲ افراد مبتلا به درد مزمن تحتانی.

همچنین، ۳۰/۸ درصد شرکت‌کنندگان دارای تحصیلات لیسانس، ۲۱/۷ درصد دیپلم، ۱۹/۲ درصد پایین تر از دیپلم، ۵ درصد بی‌سواد، ۱۹/۲ درصد فوق دیپلم و ۴/۱ درصد بالاتر از لیسانس بودند. دامنه سنی بیماران ۱۹ تا ۶۳ سال با میانگین ۳۷/۹۷ و انحراف استاندارد ۱۳/۴۷ بود.

جدول ۱ میانگین (انحراف استاندارد) مربوط به دو راهبرد تنظیم هیجان، شدت درد و کیفیت زندگی را نشان می‌دهد.

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد مربوط به دو راهبرد تنظیم هیجان، شدت درد و کیفیت زندگی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد
ارزیابی	۲۱/۰۶	۹/۱۷
سرکوب هیجان	۱۷/۵	۶/۷
شدت درد	۳/۴	۱/۶۹
کیفیت زندگی	۴۵/۵۲	۲۳/۳۵

در تحلیل دیگری وارد شدند. در ادامه به منظور بررسی نقش واسطه گری ارزیابی مجدد در رابطه‌ی شدت درد و کیفیت زندگی و به منزله‌ی گام سوم از مراحل بارون و کنی، متغیرهای شدت درد و ارزیابی مجدد، به عنوان متغیرهای پیش‌بین و کیفیت زندگی به عنوان متغیر ملاک مورد تحلیل قرار گرفتند. خلاصه نتایج این سه تحلیل در جدول ۲ آورده شده است.

به منزله‌ی انجام اولین گام از مراحل تحلیل مسیر، با استفاده از روش آماری رگرسیون چندگانه، متغیر شدت درد، به عنوان متغیر پیش‌بین و متغیر کیفیت زندگی به عنوان متغیر ملاک در معادله‌ی رگرسیون وارد شدند. تحلیل مشابهی برای انجام گام دوم تحلیل مسیر انجام شد و متغیر شدت درد به عنوان متغیر پیش‌بین و ارزیابی مجدد به عنوان متغیر ملاک

جدول ۲. بررسی معناداری مدل رگرسیون برای نقش میانجی ارزیابی ارزیابی مجدد در رابطه‌ی بین شدت درد و کیفیت زندگی

P	T	β	R ²	R	P	F	متغیرهای ملاک	متغیرهای پیش‌بین	گام‌ها
۰/۰۰۵	-۲/۸۶	-۰/۲۵	۰/۰۶	۰/۲۵	۰/۰۰۵	۸/۲۲	کیفیت زندگی	شدت درد	گام اول
۰/۰۰۱	-۳/۳۸	-۰/۲۹	۰/۰۸	۰/۲۹	۰/۰۰۱	۱۱/۴۴	ارزیابی مجدد	شدت درد	گام دوم
۰/۳۴	-۰/۹۵	-۰/۰۷					شدت درد		
			۰/۴۱	۰/۶۴	۰/۰۰۰	۴۱/۹۲	کیفیت زندگی		گام سوم
۰/۰۰۰	۸/۴۱	۰/۶۲						ارزیابی مجدد	

ارزیابی مجدد را پیش‌بینی می‌کند. با توجه به مقدار R²، این متغیر ۸ درصد از واریانس ارزیابی مجدد را تبیین کرده است. با توجه به نتایج ارائه شده در جدول ۲، در گام سوم، شدت درد و ارزیابی مجدد در مجموع ۴۱ درصد از واریانس کیفیت زندگی را تبیین می‌کند. در جمع بندی تحلیل‌های

همچنان که از جدول ۲ بر می‌آید، شدت درد ($P < 0/005$)، کیفیت زندگی را پیش‌بینی می‌کند و در مجموع ۶ درصد از واریانس آن را تبیین کرده است. همچنین با توجه به نتایج ارائه شده در جدول ۲، شدت درد ($P < 0/001$)، کیفیت زندگی را تبیین می‌کند.

متغیر ارزیابی مجدد نقش واسطه ای در نظر گرفت.

انجام شده و با مقایسه ای ضرایب بتا از گام اول به

گام سوم معلوم می شود در این مدل، می توان برای

جدول ۳ . بررسی معناداری مدل رگرسیون برای نقش میانجی سرکوب هیجان در رابطه ای بین شدت درد و کیفیت زندگی

گام ها	متغیرهای پیش بین	متغیرهای ملاک	F	P	R	R^2	β	T	P
گام اول	شدت درد	کیفیت زندگی	۸/۲۲	۰/۰۰۵	۰/۲۵	-۰/۲۵	-۲/۸۶	-۰/۰۰۵	۰/۰۰۵
گام دوم	شدت درد	سرکوب هیجان	۱۱/۶۷	۰/۰۰۱	۰/۳	۰/۰۹	۰/۴	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
	شدت درد					-۰/۰۶	-۰/۸۹	-۰/۳۷	۰/۳۷
گام سوم	کیفیت زندگی	سرکوب هیجان	۴۴/۰۶	۰/۰۰۰	۰/۶۵	۰/۴۳	-۰/۶۳	-۸/۶۴	۰/۰۰۰

همانطور که نتایج ارائه شده در جدول ۳ نشان می دهند، شدت درد، کیفیت زندگی را پیش بینی می کند. همچنین با توجه به مقدار R^2 ، شدت درد و سرکوب هیجان در مجموع ۴۳ درصد از واریانس کیفیت زندگی را تبیین می کند. با مقایسه ای ضرایب بتا از گام اول به گام سوم معلوم می شود در این مدل، سرکوب هیجان در این رابطه نقش واسطه ای دارد.

در جدول ۴ نتایج تحلیل رگرسیون کیفیت زندگی به عنوان متغیر ملاک و راهبردهای تنظیم هیجان به عنوان متغیر پیش بین ارائه شده است. ارزیابی مجدد، کیفیت زندگی را به طور مثبت و سرکوب هیجان، کیفیت زندگی را به طور منفی پیش بینی می کند.

تحلیل مسیر دیگری برای بررسی نقش واسطه ای سرکوب هیجان در رابطه ای بین شدت درد و کیفیت زندگی انجام شد. برای انجام اولین گام از تحلیل مسیر، متغیر شدت درد به عنوان متغیر پیش بین و متغیر کیفیت زندگی به عنوان متغیر ملاک در نظر گرفته شدند. در گام دوم، متغیر شدت درد به عنوان متغیر پیش بین و متغیر سرکوب هیجان به عنوان متغیر ملاک در این تحلیل وارد شدند. در ادامه به منزله ای گام سوم از مراحل بارون و کنی و به منظور بررسی نقش واسطه گری سرکوب هیجان، دو متغیر شدت درد و سرکوب هیجان به عنوان متغیر پیش بین و کیفیت زندگی به عنوان متغیر ملاک مورد تحلیل قرار گرفتند.

جدول ۴. پیش بینی کیفیت زندگی بر اساس راهبردهای تنظیم هیجان

P	df	F	R ²	P	T	β	متغیرهای پیش بین	متغیر ملاک
۰/۰۰۰	۲	۴۷/۸۳	۰/۴۵	۰/۰۰۶	۲/۲۶	۰/۳۱	ارزیابی مجدد	کیفیت زندگی
				۰/۰۲۶	-۲/۸۰	-۰/۳۸	سرکوبی	

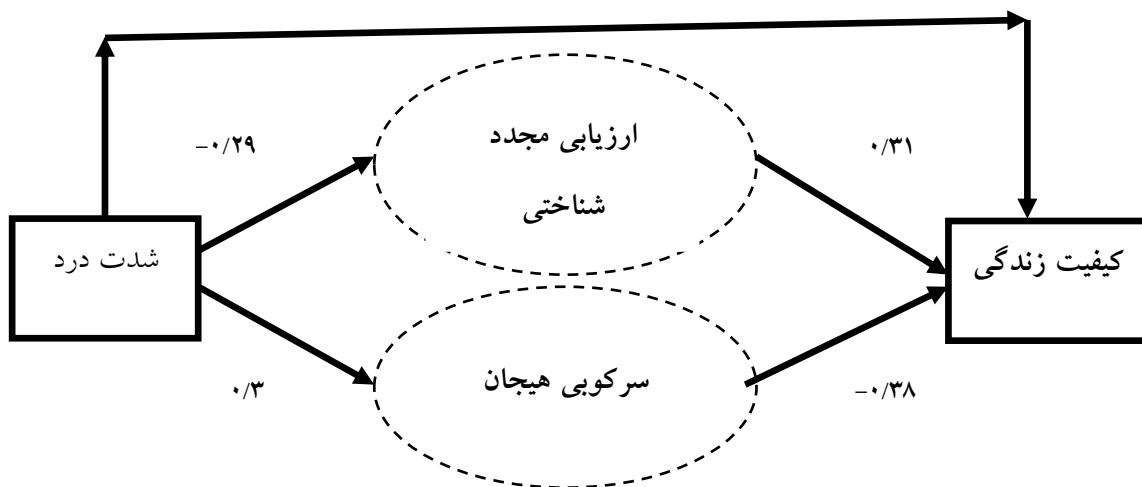
راهبردهای تنظیم هیجان می باشد. لازم به ذکر است که اثر غیرمستقیم میانجی اول (ارزیابی مجدد) از حاصلضرب اثر مستقیم شدت درد بر ارزیابی مجدد (-۰/۲۹)، در اثر مستقیم ارزیابی مجدد بر کیفیت زندگی (۰/۳۱) حاصل می شود. همچنین، اثر غیرمستقیم میانجی دوم (سرکوبی هیجان) از حاصلضرب اثر مستقیم شدت درد بر سرکوبی هیجان (۰/۳۰)، در اثر مستقیم سرکوبی هیجان بر کیفیت زندگی (-۰/۳۸) حاصل می شود.

جدول ۵ اثرات مستقیم و غیر مستقیم متغیرهای پیش بین و واسطه را نشان می دهد. همان گونه که مشاهده می شود شدت درد به صورت مستقیم به مقدار متغیر ۰/۲۵ - کیفیت زندگی را پیش بینی می کند. که این اثر پس از وارد شدن متغیر واسطه ای ارزیابی مجدد به مقدار -۰/۰۸ و پس از وارد شدن متغیر واسطه ای سرکوبی هیجان به مقدار -۰/۱۱ گزارش شده است که نشانگر اثرات غیر مستقیم شدت درد بر کیفیت زندگی با واسطه گری

جدول ۵. اثرات مستقیم و غیر مستقیم متغیرهای پیش بین و واسطه

اثر غیر مستقیم	اثر مستقیم	واسطه
-۰/۰۸	ارزیابی مجدد	شدت درد
-۰/۱۱	سرکوبی	ارزیابی مجدد سرکوبی

-۰/۲۵

شکل ۱. مدل واسطه ای نقش راهبردهای تنظیم هیجان بین شدت درد و کیفیت زندگی

نتیجه گیری و بحث

هولت^۵ (۲۰۰۸) نشان دادند که کاهش شدت درد با بهبود کیفیت زندگی مرتبط است. در مطالعه انجام شده توسط لامه، پیترز، واین، کلیف و پاتجین^۶ (۲۰۰۵) بر روی ۱۲۰۸ بیمار مبتلا به درد مزمن با عنوان "کیفیت زندگی در افراد مبتلا به درد مزمن بیشتر با باورهای آنها درباره درد ارتباط دارد تا شدت درد" ، نتایج نشان داد تفاوت‌ها میان گروه‌های مبتلا به درد (سردرد، گردن درد، پشت درد، دردهای دیگر، نواحی متعدد و چندگانه درد) در تمام ۸ بعد کیفیت زندگی به استثنای محدودیت نقش هیجانی، معنی دار بود. بیماران مبتلا به پشت درد، افراد مبتلا به اختلال درد دیگر و درد در نواحی چندگانه نسبت به گروه‌های دیگر مبتلا به درد، نقص‌های عملکردی بیشتری (محدودیت عملکرد جسمانی) را تجربه می‌کنند. بیماران مبتلا به دردهای چندگانه، در زیر مقیاس سلامت روان، سرزنشگی و

در جداول ۲ و ۳ مشاهده می شود که در گام اول، شدت درد کیفیت زندگی را به طور مستقیم و منفی پیش بینی می کند، یعنی با افزایش درد کیفیت زندگی کاهش می یابد، که این با نتایج پیشینه تحقیقاتی (ورسیگینا، امبروزاتیس و اسپاکاوسکاس ، ۲۰۰۷؛^۷ اسミت، تورنس، بنت و لی^۸، ۲۰۰۷؛ اتال، لانتری-مینت و لارنت^۹، ۲۰۱۱؛ جنسن، چادرف و دورکین^{۱۰}، ۲۰۰۷؛ اشمادر^{۱۱}، ۲۰۰۲) هماهنگ است. مطالعات متعدد، صرفنظر از روش تحقیق و یا برآورد شیوع نشان می دهند درد با کیفیت زندگی ضعیف در تمام ابعاد (جسمی، روانی و اجتماعی) ارتباط دارد (اسمیت، تورنس، بنت و لی، ۲۰۰۷؛ اتال، لانتری-مینت و لارنت، ۲۰۱۱؛ جنسن، چادرف و دورکین، ۲۰۰۷؛ اشمادر، ۲۰۰۲). موره، زولنر و مولن

5 . Moore, Zoellner & Mollenholt

6 . Lame, Peters, Vlaeyen, Kleef & Patijn

1 . Smith, Torrance, Bennett & Lee

2 . Atal, Lanteri-Minet & Laurent

3 . Jensen, Chodroff & Dworkin

4 . Schmader

سرکوب هیجان، نقش میانجی در رابطه بین شدت درد و کیفیت زندگی دارد. ارزیابی مجدد، یک راهبرد تنظیم هیجانی است که با تجربه و بیان بیشتر هیجانات مثبت و تجربه و بیان کمتر هیجانات منفی مرتبط است و سرکوب، یک راهبرد تنظیم هیجانی است که با تجربه و بیان کمتر هیجانات مثبت و تجربه و بیان بیشتر هیجانات منفی مرتبط در مرتبط است. با توجه به تأکید انجمن جهانی مطالعه درد بر تعریف درد به صورت "تجربه‌ی حسی و هیجانی ناخوشایند" ، تجربه درد یک هیجان منفی است که استفاده از راهبرد سازگارانه ارزیابی مجدد، شدت آن را کاهش و استفاده از راهبرد ناسازگارانه سرکوب، شدت آن را افزایش می دهد.

لیتون و فرازتی^۴ (۲۰۱۴) نشان دادند که راهبردهای درمانی هیجان مدار در بهبود ناتوانیهای حاصل از بیماری درد مزمن اثربخش بوده و مواجهه با هیجان های منفی و مدیریت آنها، به بیماران امکان عملکرد مناسبتر و کارآمدتر را می دهد. علاوه بر این، یافته های این بررسی با نتایج پژوهش باشnel، ککو و لو^۵ (۲۰۱۳) نیز همسو می باشد. باشnel و همکارانش نشان دادند که به کارگیری راهبردهای درمانی هیجان مدار باعث کاهش تجربه درد توسط بیماران گردیده و توانایی آنها را برای انجام فعالیتها و وظایف روزمره شان افزایش داده است.

همچنین روییز- آراندا^۶ و همکاران (۲۰۱۰) نشان دادند که راهبردهای نظم بخشی شناختی هیجان، از طریق اصلاح شناختهای افراد و متمرکز کردن آنها بر هیجانهای مخربشان به افراد کمک می کند که هیجانهای خود را تنظیم کنند. به عبارت دیگر، فرد می آموزد که چگونه با شناسایی و اصلاح تحریفهای

سلامت عمومی نمرات پایین تری را کسب کردند. بیماران مبتلا به دردهای دیگر، نمرات پایین تری در درد جسمانی نسبت به گروههای دیگر نشان دادند. مرور مطالعات پیشین (دات، هانسون، جنسن و تیلور^۱ ، ۲۰۱۰) نشان می دهد شدت درد و نه علت آن، با اهمیت‌ترین عامل در تعیین اثرات درد بر کیفیت زندگی است.

در گام دوم جدول ۲، شدت درد، ارزیابی مجدد هیجان را به طور منفی و در گام دوم جدول ۳، شدت درد، سرکوب هیجان را به طور مثبت پیش بینی می کند. فرض رایج در تحقیقات بالینی این است که ارزیابی مجدد، یک راهبرد تنظیم هیجانی مثبت، موفق و سالم و سرکوب، یک راهبرد تنظیمی منفی، ناسالم و غیرمفید است. نتایج پژوهش حسینی و همکاران (۱۳۹۳) نشان داد که افراد مبتلا به میگرن نسبت به افراد بهنجار، از راهبردهای مثبت کمتری در تنظیم شناختی هیجان های خود استفاده می کنند. این یافته با نتیجه تحقیق فریتاغ^۲ (۲۰۰۷) هماهنگ است. این محقق در پژوهش خود نشان داد که استفاده از راهبردهای کمتر مؤثر در فاصله بین حملات سردرد، احتمال حمله را در ۲ هفته بعد پیش بینی می کند و میگرن با آشفتگیهای هیجانی و راهبردهای مقابله ای که در زندگی اجتماعی و شغلی افراد اختلال ایجاد می کنند، مرتبط است. همچنین مطالعه ویتروک و آکستاد^۳ (۱۹۹۶) نشان داد که افراد مبتلا به سردرد، بیشتر از راهبردهای غیر انطباقی استفاده می کنند و بیشتر گرایش دارند که محرک دردزا را فاجعه آمیز تلقی کنند.

در گام سوم جدول ۲ مشاهده می شود که ارزیابی مجدد، نقش میانجی در رابطه بین شدت درد و کیفیت زندگی دارد. در گام سوم جدول ۳ نیز،

4 . Linton & Fruzzetti

5 . Bushnell, Ceko & Low

6 . Ruiz-Aranda

1 . Doth, Hansson, Jensen & Taylor

2 . Freitag

3 . Wittrock & Ukestad

هیجانات، به طور غیرمستقیم سطح کیفیت زندگی افراد مبتلا به اختلال درد را تعیین می کند. تنظیم مثبت هیجانات، از طریق راهبردهای مثبت مانند ارزیابی مجدد، موجب افزایش ادرارک مثبت درد و کاهش شدت آن و متعاقباً بهبود کیفیت زندگی می شود. تنظیم منفی هیجانات، از طریق راهبردهای منفی مانند سرکوب هیجانات نیز موجب افزایش ادرارک منفی درد و شدت آن و به دنبال آن کاهش کیفیت زندگی می شود.

از محدودیت های پژوهش حاضر، فقدان کترول متغیرهای سن، جنس و استفاده از دارو در بیماران مبتلا به درد مزمن بود که باعث احتیاط بیشتر در تعیین یافته ها می شود. همچنین اجرای پژوهش در محیط های درمانی به علت وضعیت نامناسب روانی و جسمانی بیماران نیز از جمله محدودیت های عمدۀ این پژوهش است که باید مورد توجه قرار گیرد.

با توجه به شیوع بالای دردهای مزمن و هزینه های گزارفی که از نظر فردی و اجتماعی به دنبال دارند، به کارگیری مداخله های روانشناسی زودهنگام امری ضروری است. با توجه به نقش میانجی راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه شدت درد و کیفیت زندگی پیشنهاد می شود که از آموزش تنظیم هیجان به عنوان مکمل درمان دارویی در جهت کترول هر چه بیشتر حملات درد، مقابله با پیامدهای روانشناسی منفی آن و بهبود کیفیت زندگی بیماران استفاده شود.

سپاسگزاری

از جناب آقای دکتر خرمایی به خاطر نظرات و راهنماییهاشان، آقای دکتر پورعباس متخصص اورتوبیدی و توروماتولوژی بیمارستان چمران و همچنین کلیه بیمارانی که صبورانه در این پژوهش شرکت کردند تشکر و قدردانی می شود.

شناختی خود، مانع از بروز هیجانهای مخرب گردیده و به این شیوه بر افکار و هیجانهای خود کترول بیشتری را اعمال کنند.

پژوهش ها در زمینه درمان های هیجان محور، مانند ذهن آگاهی^۱ و مراقبه^۲ که در نظم بخشی هیجانی در زمان بروز افسردگی یا مشکلات جسمانی تغییراتی ایجاد می کند، نشان می دهند که این درمان ها بر ادرارک درد و ناخوشی گزارش شده توسط بیمار تأثیر دارند (برای مثال، پرلمن، سالمونز، دیویدسون و لاتر، ۲۰۱۰). پرلمن، سالمونز، دیویدسون و لاتر (۲۰۱۰) در پژوهش خود نشان دادند که مداخلات مبتنی بر ذهن آگاهی، برای مبتلایان به اختلال درد، بر سازوکارهای نظم بخشی هیجانی و متعاقب آن بر ادرارک درد در آنها تأثیر می گذارد.

به طور کلی یافته های پژوهش نشان می دهد خود تنظیمی به عنوان یکی از عواملی است که می تواند در بروز یا کترول درد در افراد مبتلا مؤثر باشد. افراد مبتلا به اختلال درد از طریق تنظیم هیجانهای خود به واسطه ارتباط بین درد و هیجان قادر خواهند بود از سوگیری در پردازش اطلاعات که منجر به تجربه هیجانهای منفی می شود ممانعت کرده و به صورت کارآمدتر با بیماری خود سازگار شوند، همیلتون، کارولی و کیتزمن^۳ (۲۰۰۴)، در این راستا اشاره کرده اند که ظرفیت افراد برای خود تنظیمی هیجانهایشان ممکن است تفاوت کلیدی آنها در تحمل درد و رنج باشد که به واسطه آن افراد می توانند تجربه درد را از واکنشهای هیجانی درد جدا کنند.

به طور خلاصه در پژوهش حاضر، تغییرات شدت درد به واسطه تنظیم مؤثر یا غیر مؤثر

1 . Mindfulness

2. Meditation

3. Perlman, Salomons, Davidson & Lutz

4 . Hamilton, Karoly & Kitzman

منابع

Reference

- Ciuluvica, C., Amerio, P., & Fulcheri, M. (2014). "Emotion Regulation Strategies and Quality of Life in Dermatologic Patients". *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 127, 661-665.
- Collins, B. (2017). "Results from a Well-Being Survey in the North West of England: Inequalities in EQ-5D-Derived Quality-Adjusted Life Expectancy Are Mainly Driven by Pain and Mental Health". *Value in Health*, 20(1), 174-177.
- Connelly, M. , Keefe, F. J. , Affleck, G. C. ,Lumley, M. A. , Anderson, T. , & Waters, S. (2007). "Effects of day-to-day affect regulation on the pain experience of patients with rheumatoid arthritis". *Pain*, 131(1-2), 162-170.
- Daniel, J., Paulus, D. J., Bakhshaei, J., Garza, M., Ochoa-Perez, M., Mayorga, N. A., Bogiaizian, D., Robles, Z., Lu, Q., Ditre, J., & Vowles, K. (2016). "Pain severity and emotion dysregulation among Latinos in a community health care setting: relations to mental health". *General Hospital Psychiatry*, 42, 41-48.
- Doth, A. H. , Hansson, P. T. , Jensen, M. P., Taylor ,R. S. (2010). "The burden of neuropathic pain: a systematic review and meta-analysis of health utilities". *Pain*, 149(2), 338–44.
- Freitag, F. G. (2007). "The cycle of migraine: Patients' quality of life during and between migraine attacks". *Clinical Therapeutics*, 29(5), 939-949.
- Gilliam, W. , Burns, J. W. , Quartana, P. , and et al. (2010). "Interactive effects of catastrophizing and suppression on responses to acute pain: a test of an appraisal × emotion regulation model". *Journal of Behavioral Medicine*, 33(3), 191-199.

- ابوالقاسمی، ع.؛ صادقی، ح. و شهری، م. (۱۳۹۲). «ارتباط عامل های شخصیت، تنظیم و بازشناسی هیجان با کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به کمردرد مزمن». *فصلنامه روان شناسی سلامت*، ۲(۷)، ۴۲-۴۳.
- امیریان، ز. و جلالی، ر. (۱۳۹۲). «تأثیر فعالیت بدنی منظم بر کیفیت زندگی بیماران تحت جراحی با پس عروق - کرونر». *فصلنامه دانش و تئوری*، ۸(۲)، ۳۲۶-۳۲۱.
- پورنقاش تهرانی، س.؛ اعتمادی، ث.؛ دهداری، ط. و لواسانی، غ. (۱۳۹۱). «بررسی ارتباط بین عوامل روانشناختی و ناتوانی جنسی با کیفیت زندگی بیماران مرد پس از جراحی با پس عروق کرونر». *مجله علوم پژوهشی رازی*، ۱۹(۱۰۴)، ۴۲-۳۴.
- حاتمی، م.؛ قاسمی، م. و حسنی، ج. (۱۳۹۵). «اثربخشی بهره گیری توأم از درمان شناختی رفتاری و راهبردهای نظم جویی شناختی هیجان در ذهن آگاهی، تاب آوری و کیفیت زندگی بیماران مبتلا به درد مزمن». *فصلنامه روان شناسی سلامت*، ۵(۱۸)، ۹۵-۸۰.
- حسینی، ا.؛ خرمایی، ف.؛ عصارزادگان، ف.؛ حسامی، ا.؛ تقوی، م. و محمدی، ن. (۱۳۹۳). «مقایسه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در افراد مبتلا به سردرد میگرنی، سردرد تنشی و افراد بهنچار». *فصلنامه روان شناسی سلامت*، ۳(۱۱)، ۱۰۱-۸۹.
- مسگریان، ف. و اصغری مقدم، م.ع. (۱۳۹۰). «نقش پذیرش درد در کاهش شدت درد و ناتوانی بیماران مبتلا به درد مزمن». *دوره ماهنامه‌ی تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۰(۳)، ۲۰۳-۱۹۴.

- Magni G ,Caldieron C. Rigatti – luchini S ,& Merskey H. (1990) . “chronic pain and depression symptoms in the general population : An analysis of the 1st National health and nutrition examination survey data” . *Pain*, 43(3), 299 – 307.
- Mahdavi haji, T., Mohammadkhani, SH., & Hahtami, M. (2011). ” The Effectiveness of Life Skills Training on Happiness, Quality of Life and Emotion Regulation”. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 30, 407-411.
- Marroquín,B . (2011). “Interpersonal emotion regulation as a mechanism of social support in depression”. *Clinical Psychology Review*, 31(8), 1276-1290.
- Meyer,T. , Smeets,T. , Giesbrecht,T. , & Merckelbach ,H. (2012). “The efficiency of reappraisal and expressive suppression in regulating everyday affective experiences”. *Psychiatry Research*, 200(2), 964-969.
- Masedo, A. I. , & Esteve,M. R . (2007). “Effects of suppression, acceptance and spontaneous coping on pain tolerance, pain intensity and distress” . *Behaviour Research and Therapy*, 45(2), 199-209.
- Moore, S. A., Zoellner, L. A., & Mollenholt, N. (2008). “Are expressive suppression and cognitive reappraisal associated with stress-related symptoms?”. *Behaviour Research and Therapy*, 46(9), 993–1000.
- Ochsner KN, Knierim K, Ludlow DH, Hanelin J, Ramachandran T, Glover G, et al. (2004). “Reflecting upon Feelings: An fMRI Study of Neural Systems Supporting the Attribution of Emotion to Self and Other”. *Journal of Cognitive Neuroscience*, 16(10), 1746–1772.
- Perlman, D. M. , Salomons, T. V. , Davidson, R. J. , & Lutz, A. (2010). “Differential Effects on Pain Intensity and
- Aldao, A. , Nolen-Hoeksema, S. , & Schweizer, S. (2010). “Emotion-regulation strategies across psychopathology: A meta-analytic review”. *Clinical Psychology Review*, 30(2), 217–237.
- Asghari, A. , & Nicholas, Mk. (2001). “Pain self Efficacy Beliefs and pain behaviour: A prospective study”. *Pain*, 94(1), 85 -100.
- Askın, A., Özkan, A., Tosun, A., Demirdal, U. S., & Isnaç, F. (2017). “Quality of life and functional capacity are adversely affected in osteoarthritis patients with neuropathic pain”. *The Kaohsiung Journal of Medical Sciences*. 33(3), 152-158.
- Attal N, Lanteri-Minet M, Laurent B, et al. (2011). “The specific disease burden of neuropathic pain: results of a French nationwide survey”. *Pain*, 152(12), 2836–43.
- Braams ,B. R. , Blechert ,J. , Boden ,M. T. ,& Gross,J. J . (2012) . “The effects of acceptance and suppression on anticipation and receipt of painful stimulation”, *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 43(4), 1014-1018.
- Bushnell, M. C., Čeko, M., Low, L. A.(2013).Cognitive and emotional control of pain and its disruption in chronic pain. *Nature Reviews Neuroscience*. 14, 502-511.
- Campbell-Sills, L., & Barlow, D. H. (2006). “Incorporating emotion regulation into conceptualizations and treatments of anxiety and mood disorders”. In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation*(pp.542–559). New York: Guilford Press.

study. *Scandinavian Journal of Pain*, 5(3), 151-158.

- Ukestad, L. K.; Wittrock, D. A. (1996). "Pain perception and coping in female tension headache sufferers and headache-free controls". *Health Psychology*, 15(1), 65-68.

- Vereciagina,K, Ambrozaitis. K.V, and Špakauskas,B (2007). "Health-related quality-of-life assessment in patients with low back pain using SF-36 questionnaire". *Medicina (Kaunas)*, 43(8), 607-613.

- Yamagishi, A. , Morita , T. , Miyashita , M. , Igarashi, A. (2012). "Pain Intensity, Quality of Life, Quality of Palliative Care, and Satisfaction in Outpatients With Metastatic or Recurrent Cancer: A Japanese, Nationwide, Region-Based, Multicenter Survey Original Research Article". *Journal of Pain and Symptom Management*, 43(3), 503-514.

- Rabbitts, J., Holley, A. L., Groenewald, C. B., & Palermo, T. M. (2016). "Association Between Widespread Pain Scores and Functional Impairment and Health-Related Quality of Life in Clinical Samples of Children". *The Journal of Pain*. 17(6), 678-684.

- Ruiz-Aranda, D. , Salguero, J. M. , & Fernandez-Berrocal, P. (2009). "Emotional Regulation and Acute Pain Perception in Women". *Journal of Pain*, 11 (6), 564-569.

- Schmader KE. (2002). "Epidemiology and impact on quality of life of postherpetic neuralgia and painful diabetic neuropathy". *Clinical Journal of Pain*, 18(6), 350–354.

- Smith BH, Torrance N, Bennett MI, Lee AJ. (2007). "Health and quality of life associated with chronic pain of predominantly neuropathic origin in the

Unpleasantness of Two Meditation Practices". *Emotion*, 10 (1), 65–71.

- Gross, j. j. (2007) . "Emotion Regulation: Conceptual Foundation". In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (pp.3-24). New York: Guilford Press.

- Hamilton, N. A., Karoly, P., & Kitzman, H. (2004). Self-regulation and chronic pain: The role of emotion. *Cognitive therapy and research*, 28(5), 559-576.

- Hamilton, N. A. , Zautra, A. J. , & Reich, J. (2007). " Individual differences in emotional processing and reactivity to arthritis". *Clinical Journal of Pain*, 23(2), 165-172.

- Hopfinger, L., Berking, M., Bockting, C., & Ebert, D. (2016). "Emotion regulation mediates the effect of childhood trauma on depression". *Journal of Affective Disorders*, 198, 189-197.

- Jensen MP, Chodroff MJ, Dworkin RH. (2007). "The impact of neuropathic pain on health-related quality of life: review and implications". *Neurology*, 68(15), 1178–82.

- Lame, I. E, Peters, M.L, Vlaeyen, J.W.S, Kleef, M.a and Patijn.J (2005). "Quality of life in chronic pain is more associated with beliefs about pain, than with pain intensity". *European Journal of Pain*, 9(1), 15–24.

- Leroy,T. , Christophe,V. , Penel,N. , Clisant,S. , & Antoine,P. (2011) . "Participation in randomised clinical trials is linked to emotion regulation strategies". *Contemporary Clinical Trials* ,32-35.

- Linton, S. J. & Fuzzetti, A. E . (2014). A hybrid emotion-focused exposure treatment for chronic pain: A feasibility

الهام عربی و معصومه باقری: نقش میانجی گری راهبردهای تنظیم هیجان بین شدت درد و کیفیت زندگی در...

community". *Clinical Journal of Pain*, 23(2), 143–149.

- Talaei-Khoei, M., Nemati-Rezvani, H., Fischerauer, S., Ring, D., Chen, N., & Vranceanu, A. M. (2017). "Emotion regulation strategies mediate the associations of positive and negative affect to upper extremity physical function". *Comprehensive Psychiatry*, 75, 85-93.